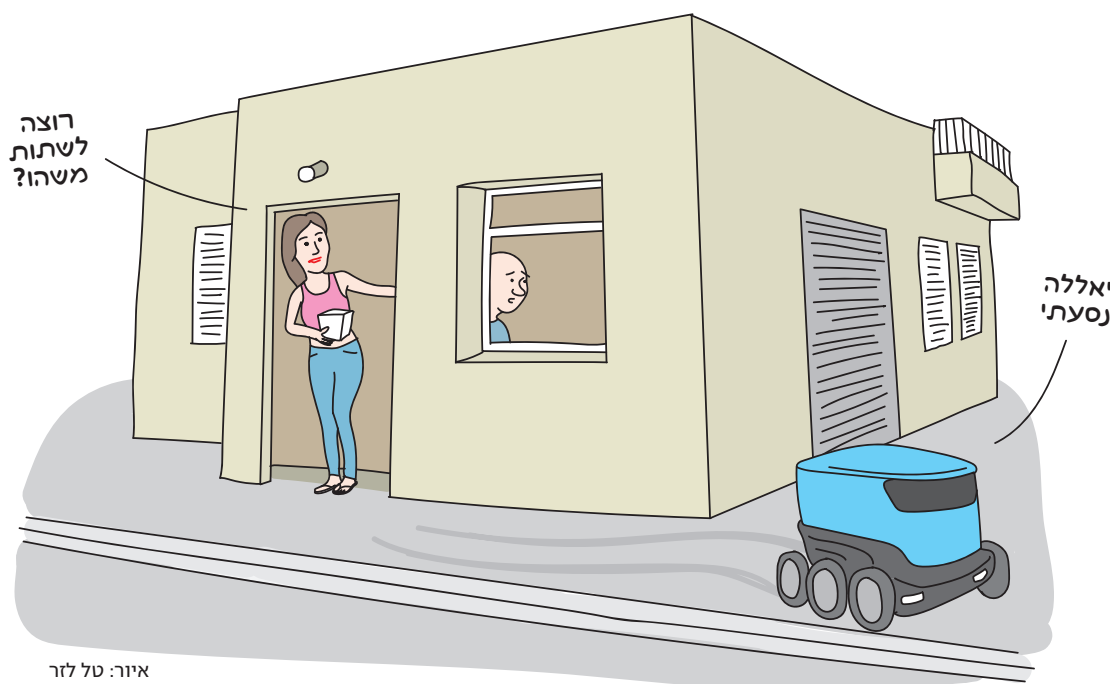

יאיר ניצני מרים גבה

גבירותי ורובוטיי

הרעיון של רובוט שישנע למעננו משלוחים נשמע מעולה על הנייר, אבל נראה אותו צולח רחוב מיוזע בישראל

איור: טל לזר

זה מתרחב במייבש? האם מצופה מאיתנו לשלשל לכיסו של הרובוט טיפ? אם לא ניתן לו טיפ, האם הוא ידפוק לנו פרצוף של פו-לנייה מהגיהינום? בעקבות חברות המשלוחים, לא ירחק היום ולכל אחד מאיתנו יהיה רובוט פרטי, שיעשה עבורו שליחויות וקניות, יסיע את הילדים לחוגים, יאסוף בשבילנו את הכביסה, יקרא בשבילנו את הספר שכולם מדברים עליו, יעמוד בשבילנו בתור לקופת חולים, ובעתיד אולי אפילו יעשה במקומנו את בדיקת לחץ הדם. נצטרך רק ללמד אותו להגיד "אני רק שאלה", ו"מי אחרון?", ולהסביר לו את משמעות התשובה "אתה".

האיטלקי שובר שורות

השבוע זכתה באירוויזיון להקת רוק איטלקית עם שיר שלא נשמע כמו מה שהורגלנו לשמוע בתחרות. אני דווקא אהבתי את הכיוון, וגם את העובדה שהאיטלקים הצליחו לנער את הפורמט עם קצת גיטרות ותופים. אבל נושא השיחה העיקרי היה הזמר האיטלקי, שנראה כמי שעושה סמים על השולחן בשידור חי, או מנקה את השולחן באמצעות האף.

אני פחות מתמצא בתקנון התחרות, אבל מניח שזה יותר עניין של משטרת הולנד מאשר של הפרנק נף התורן. לגלי עטרי זה לא היה קורה (הלהקה שלה לא היתה "חלב וג' ראס"). מצד שני, למה ציפיתם מלהקת מטאל שבאה לנגן במדינה כמו הולנד, שבה בכל פינה יש קופי שופ שהוא לא ממש סטארבקס?

מעבר לכך שמי שעושה סמים מול מיליוני צופים הוא סתם טמבל, אני לא ממש מבין איזה ריגוש הוא עוד צריך ברגע הכי מרגש שיש – כשהוא זוכה בעוד רגע בתחרות. אני במקומו הייתי מחפש דרך להרגיע את עצמי עם פרחי באך. ●

yairn@israelhayom.co.il

עמר בצידנית השברירית, שנוסעת ללא הגנה ברחובות. יש סיכוי טוב שיהיו מי שינסו לשדוד את תכולתה, כך שיהיה צריך להצמיד אליה רובוט מאבטח, או לפחות רובוטרק. גם אם השוד לא ייערך פיזית ברחוב, יהיו האקררים שיש תלטו על המשלוח מרחוק וידאגו שיגיע לכתובת שלהם, אבל ישולם על ידי מישור אחת.

אם היוזמים רוצים להיות מדויקים יותר, כדאי שיתאימו את הצידנית לשכונה שאליה מיועד המשלוח, כדי שסגנון הדיבור של הרובוט והמראה החיצוני שלו ישתלבו באופי המקומי. רובוט שמגיע עם מכונת אספרסו עבור זוג יאפים במרכז תל אביב צריך להיראות אחרת מזה שמביא קיגל לארוחת ערב למשפחה בבני ברק. אצל הבני-ברקי רצוי שברירת המחדל שלו תהיה יידיש, ואם מדובר ברובוטי – שתתלבש צנוע, כדי לא לעורר את היצר אצל רובוטים אחרים, על פי המשפט "כל כבודה בת רובוט פנימה".

העידן החדש

מציף כמה שאלות חשובות. למשל – שאלת הכשרות: האם צריכה להיות הפרדה בין רובוטים חלביים לבשריים? מה דינה של צידנית ממונעת שנוסעת בשבת? האם עבור לקוחות שומרי שבת יש צורך ברובוט שמונע בעזרת שרון שבת ופלטת שבת? והאם בגלל שהוא מיוצר ביפן, הוא יכול להיחשב כגוי של שבת? ועוד: איך נוודא שרובוט שנוסע בשיטפונות הקבועים בחורף לא יחטוף קצר מהשלוליות? איך עוטפים מרק מיסו כך שבמהלך הנסיעה הוא לא ישפירץ על המערכת החשמלית וישבית את הנסיעה? האם הרובוט שמביא בגד חדש מוויקטוריה סיקרטס ימתין עד שתסיימי למדוד כדי שתוכלי להחזיר את הפריטים שלא אהבת? האם הוא יידע להבחין שבמקום הפריט החדש ניסית להחזיר חזייה של סבתא משנות ה-70?

האם יהיה סביר לשאול את הרובוט "איך זה יושב עליי"? האם הרובוט בעל הבינה המלאכותית יידע לשקר באופן משכנע כמו המוכרת בחנות וידקלם את התשובות "מדהים עלייך", "אל תדאגי, זה מתכווץ בכביסה" ו"תהיי רגועה,

לאחרונה קראתי

שעורכות רשתות סחר גדולות בביצוע משלוחים של חביות לות ומוצרי מזון באמצעות רובוטים, שינועו בנסיעה על המדרכות בערים. חברה רוסית כבר מבצעת ניסוי ברובוט כזה בתל אביב, וזה בהחלט מסקרן ומגרה את הרמיון. בסרטון של אמזון, למשל, אפשר לראות מעין עגלה בגודל של צידנית המתגלגלת לה באופן עצמאי ברחובות, עם שישה גלגלים והרבה מצלמות המביטות לכל הכיוונים. הצידנית יודעת לעלות על מדרכות, לחצות מעברי חציה, להיזהר מהולכי רגל ומחיות מחמד ולא להיתקל במכוניות. מבחינת הקוחות, זה נשמע נהדר. מי לא ישמח שהי חבילה מאמזון או מעלי אקספרס תגיע לו עד הדלת, ועוד בלי שליח שמוזע, חופר, מבקש כוס מים, מתעניין כמה אתה משלם פה שכירות ושואל אם אפשר להשתמש בשירותים שלך.

אבל לא בטוח שהניסוי, שעובד היטב אצל האמריקנים המנומסים ובעלי המדרכות הרחבות, מתאים לנו כל כך. כמי שבזמנו ניסה לפלס את דרכו בתל אביב עם עגלת תינוקות, אני יודע כמה מכשולים עוד מצפים ל"צ'ינר" או "רובוטנביס" הזה ברחובותינו. אנחנו צפופים ועצבניים יותר, הולכי הרגל אצלנו עסוקים בטלפון הסלולרי ולא רואים אף אחד ממטה, והמדרכות מלאות בקורקינטים וזרקים, באופניים חשמליים, במכוניות שחונות על חצי מדרכה או באופניים שקשורים לעמוד חשמל.

מדרכות תל אביב מלאות גם ב"חבילות" שהותירו אחריהם הכלבים, כך שאם המתכנתים החרוצים לא יוסיפו לרובוטים פיצ'ר שמזהה מפגעים כאלה, המשלוח שהזמנתם ממסעדת הגורמה עלול להגיע אליכם עם תוספות שלא מופיעות בהזמנה המקורית. העיניים הרגישות של הצידנית האוטונומית יקלטו בדרך את שלטי הקמפיין המעורן של עיריית תל אביב, המבקש מאיתנו לא להיות חראים ולאסוף את מה שהכלבים שלנו השאירו באמצעות פורטרטים ענקיים של קקי. המראות הקשים עלולים לכלכל את הרובוטים ולגרום להם לקצר במוח.

גם אם מבחינת עבירות

הצידנית ישתדל לא להיתקל ביחס עוין מצד השליחים האנושיים של וולט ותן ביס, שיחוש, ובצדק, שכמו במהפכה התעשייתית, המכונה גוזלת את פרנסתם ואת טיפיהם – ועלולים לנסות לשבור לה זרוע של מצלמה. במהלך הנסיעה בכבישי ישראל הרובוטית עלולה להיתקל בצעקות כמו "מי נתן לך רישיון?" ("ג'ף בוס" זו לא תשובה טובה) ולספוג קללות מנהגים שהיא מעכבת בזמן שהיא עוברת במעבר חציה (או כשהיא לא נותנת לנהג להידחק לפניה). כדי שהצידנית תוכל באמת להשתלב בכבישי ישראל, המתכנתים צריכים להוסיף לכישורי הורע הרובוטית שלה תנועות של "למה מה קרה?" ואצבע משולשת; או יכולת לענות למי שצעק לעברה "כוס אמק" – "לאמא שלי לא היה דבר כזה, מקסימום כניסת יו.אס.בי.". עד שישללו כאן מסלולים מיוחדים לרובוטים, הרובוט הישראלי צריך להתאים את עצמו לחוקי הנהיגה הלא כתובים ולסגל לעצמו אפתיה של נהג מונית. רצוי שיידע לעקוף את התור ברמזור ולשאול "אלנבי זה שמאלה?", או לנסוע כמו רכב ארבע על ארבע בחולות של געש, כדי לא לעמוד בפקקים.

הישראלי שיוודע לשדוד פיצוציות, לעקור כספומטים מהקיר ולגנוב מכוניות ממשחטות רכב, יתקשה שלא להת-